

...baja vsak četrtek ob 4 uri popoldne. Rokopisi se ne vrašajo. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena lista znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena lista 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopis sprejema "Narodna Tiskarna" v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Narodno in naznanila s prejema upravnitvo, Gorica Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Solški ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevev tekalšču nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14. po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Liberalni svetniki.

Tudi liberalci imajo svoje svetnike! Iz naših katoliških svetnikov se sicer norčujejo, svoje pa vseeno časte. To prenese seveda le liberalna pamet.

Liberalci, ali svobodomislici s celega sveta so se zbrali v Pragi, kjer so imeli svoje zborovanje. Tu so zabavljali zoper katoliško cerkev, zoper papeža, sploh zoper vse! Naši goriški liberalci lepo posnemajo svoje prijatelje iz Prage in tudi zabavljajo lepo in nelepo v vseh tonih zoper „farje“, menihe, papeža in cerkev!

Pa svobodomislici v Pragi so šli po shodu na grobove raznih slavnih mož, da počaste njihov spomin! Kdo so ti možje? Liberalci pravijo, da so bili to prvi začetniki liberalcev. Seveda, če je tako, je že vredno, da so jih šli počastiti in pogledat na grobove svojih svetnikov. Prvi med temi možmi je Jan Hus, ki je začel na Češkem verski

...rajo brez zakramentov. In to... ljani ljudje so bili v Pragi predmet splošnega zanimanja. Nazvali so jih novodobne husite.

Za liberalne glave ni nič čudnega, da časte Husa, in njegove privrženice husite. Ko bi liberalci vedeli, kdo pravzaprav je bil Hus, zakaj je odpadel od cerkve, bi zijali. Zatorej jim podajmo mi malo poduka tem revežem!

Hus je bil menih, ki bi ga, če bi živel danes, liberalci zaničevali ravno tako ko vse druge duhovnike! Da, še več! Naši liberalci katoliškim duhovnikom očitajo prenapetost in fanatizem. Seveda ti revčki ne vedo, da je cerkev bila in je huda nasprotnica vsakemu fanatizmu. In ravno Hus je bil tak verski fanatik ter prenapetež. Hus ni bil, kakor Luther, pijanec in nečistnik; ampak Hus je bil mož lepega življenja, ki je ostro obsojal vsako grdo dejanje. Če bi živel danes, liberalci ne bi dobili pred njim usmiljenja. Bil je prestrog in ravno to je bila njegova poguba! Takrat se je šlo za vprašanje ali naj se sveto obhajilo prejema v obeh podobah, kakor ga še danes sprejema mašnik pri sv. daritvi, ali pa zadostuje sama podoba kruha, ker se pri obhajanju vino lahko razlije. Naša cerkev je učila in uči, da je v vsaki, tudi najmanjši podobi, Kristus ves pričujoč. Hus pa je trdil, da je ves pričujoč le v obeh podobah skupaj in ne v eni sami. To pa je kriva vera. In radi te krive vere je bil Hus od cerkvene oblasti obsojen; od države pa po tedanji navadi kot krivoverec sežgan. In sedaj prihajajo liberalci pa pravijo, da je bil Hus liberalec! Hus liberalec, ker je zahteval obhajilo v obeh podobah! In vi liberalci, ker sploh nemarate nobenega zakramenta! Kako gre to skupaj? Husitje so se obhajali v obeh podobah; Ricmanjci umirajo po lastni krivdi brez zakramentov! Kje je podobnost? Za liberalno pamet

Husitje so bili možje, ki so svojo vero, ki je bila sicer napačna, zagovarjali z ognjem in mečem! Naši novodobni husitje, liberalci pa so ljudje, ki so

nasprotni vsaki veri in kriče pri vsaki pri iki: Vero proč!

Husitje so delali slabo v dobri veri, da delajo prav. Liberalci pa delajo slabo v polni zavesti in pri trdni volji, da delajo slabo!

Husitstvo, protestantstvo in pravoslavje si med seboj nasprotujejo kakor noč in dan.

Vendar pa naši liberalci danes hvallijo pravoslavje, jutri husitizem in čez nekaj časa tudi nemški protestantizem. Ker je njim to vse eno; le da delajo zoper katoliško vero in cerkev!

Smešno je vse, če bi ne bilo žalostno! Nehote so se liberalci pokazali v pravi luči! Zabavljajo zoper klerikalizem; a sami priporočajo vsak klerikalizem, le da ni katolišk! Za nje je Hus svetnik, Sv. Janez Nepomuk, sv. Stanislav in drugi ki so bili tudi Slovani, pa jim niso svetniki, ker so bili katoličani.

Včeraj dopoldne se je sešel naš državni zbor. Min. predsednik je predložil načrt pogodbe. Dejal je, da ta pogodba ni sicer taka, kakor si jo želimo, vendar pa varuje avstrijske koristi. Poslanci „Slovenskega kluba“ so stavili več predlogov za po uimah poškodovane občine.

Temelj pogodbe, v kolikor se tiče kmečkega stanu, je sledeč:

Nagodba velja do 1. 1915. Avstrijske železnice imajo po novi pogodbi velike olajšave, ker lahko brez ozira na Ogrsko znižajo tarife, česar doslej niso smele. — Dovoljena je železnica Ljubljana - Novomesto - Karlovec-Kuini v Dalmaciji. Zgrajena bo do 1. 1911. Nova živinozdravniška določila v pogodbi so mnogo boljše kot določila naredbre od 1899. in parlamentarno neresenega načrta od leta 1903. Upati je torej, da bo avstrijsko poljedelstvo obvarovano velike škode od strani ogrskega živinskega prometa, oziroma od ondot zanešenih živinskih kug. Določbe so v glavnem sledeče, da se dovoljuje vvoziti zdrave klavne prešiče iz neokuženih gospodarstev na konsumne trge in v javne klavnice pod pogojem, da se v teku 8 dni zakoljejo. Vvoziti jih v kraje, kjer ni trgov in javnih klavnic, je dovoljeno le, če se za to prosi za vsak posamezni slučaj in se ta živina zakolje pod živinozdravniškim nadzorstvom v treh dneh. Taka dovoljenja se dajo le, ako je iz ključena nevarnost kuge. Prešiče za rejo pa se mora vvoziti le potom železnice, na podlagi dovoljenja za vsak posamezni slučaj in šele tedaj, ako se potom štiri-dnevnega opazovane dobe dožene, da ni nevarnost, da bi se razširila kaka kuga. Če se pa vzlic temu zanese kuga, se lahko vvoz omeji na kuge proste kraje ali pa popolnoma prepove. Da se prepreči gobčna in parkljna kuga, se mora na živinskih trgih goveda za rejo in vporabo, predno se dovoli izvoz, natančno od živinozdravnika preiskati in posebi zaznamovati, da je nemogoča vsaka pomota. Vvožena živina se pa mora tudi na kraju, kamor je namenjena

in je došla, od živinozdravnika dotičnega državnega ozemlja preiskati. Na Ogrskem poslušajo avstrijski živinozdravniški delegati imajo pravico kontrolirati, ali ogrske oblasti izvršujejo pri živini ki se k nam izvažajo, živinozdravniško kontrole, katera je do zdaj bila neobvezna. Kar se tiče izvoza in vvoza živine iz ino-zemstva, so se sklenile določbe, ki veljajo enako za oboje državni ozemlji.

Ogrska se je zavezala svojim sedanjim razmeram nič več primerno zakonodajajo glede na preprečitev ponarejanja vin in prometa z vinom prilagoditi se avstrijskemu zakonu od 12. aprila 1907. Nasprotno dovoli avstrijska vlada tokajskemu vinu varstvo glede na seznanje njegove lokalne proveniencie, kakoršnega vživa na podlagi trgovinske pogodbe med Avstro-Ogrsko in Nemčijo tudi v Nemčiji. Ogrska vlada se je nadalje zavezala s pomočjo borzne reforme preprečiti in odpraviti gotove nereelne praktike na ogrskih borzah, ki občutno škodijo zlasti prometu poljedelskih pridelkov.

Glede kvote, t. j. prispevanja k skupnim stroškom je razmerje sledeče: Če kvotna komisija v 4 tednih ne do- loži kvote, vladi sami predložite sledečo: Mi plačamo 63.6%, Ogrji pa 36.4%; Ogrji torej plačajo sedaj 2% več, ko prej. Več o tem še govorimo!

Novi vinski zakon.

S 1. decembrom t. l. stopi v veljavo novi vinski zakon. Zato se nam zdi potrebno, da si ga že sedaj pri trgatvi nekoliko bližje ogledamo. Novi zakon je namenjen v prvi vrsti proti ponarejanju vina. V tem pogledu bo dobro došel vsem vinogradnikom, pa tudi uživajočemu občinstvu. Stroga določila ima pa tudi glede zboljšanja vin s pomočjo sladkorja. Dosedaj se je smel sladkor poljubno dodajati, naj si bo za napravo petijota ali pa za zboljšanje slabega vina. Po novem zakonu je pa dodajanje sladkorja močno omejeno in združeno z nevarnostmi. Ne le, da se tako vino ne sme prodajati kot „naravno“ ali „pristno“ vino, ampak dotični vinogradnik si mora tudi potrebno dovoljenje za tako oslajanje izposlovati potom županstva.

Novi vinski zakon šteje vsega skupaj 16 paragrafov. Važni in zanimivi so pred vsem oni paragrafi, ki določajo, kako se sme z vinom ravnati in kaj se mu sme dodajati, da ne velja za ponarejeno, in kaj se mu ne sme dodajati. Oglejmo si danes nekoliko bližje najvažnejša določila novega zakona.

Po § 3. se smejo rabiti pri vinu vsa ona sredstva, ki se priporočajo v umnem kletskstvu, ako je treba vino napraviti stanovitno ali pa popraviti vino, ki ima napake, ali pa je drugače pomembljivo. Dovoljena so zaradi tega običajna čistila za čiščenje vina, potom žvepla, ogljikova kislina; da postane vino bolj rezko, lesno ali kosino olje, če je treba vinu barvo odvzeti, nadalje fini špirit, toda k večjemu 1 odstotek ali 1 liter na 100 litrov vina. Nadalje je dovoljeno cepljenje vina s kakim drugim vinom ali vinskim moštom. Preobitna kislina se mu lahko odvzame s čistim ogljikovo kislim apnom. Obolelemu vinu

se lahko nadomesti potrebna kislina z dodajanjem vinske kisline, toda vzeti je k večjemu 1 gram za 1 liter vina. Če manjka vinu barve, se mu lahko doda s pomočjo (crnih) tropin ali pa žganega sladkorja (karamela).

Po § 4. se sme dodajati sladkor, toda le proti izrecnemu dovoljenju okrajnega glavarstva, oziroma deželne vlade. Dotično prošnjo je predložiti potom županstva, oziroma kmetijske podružnice.

Po § 6. so prepovedani pri ravnanju z vinom sledeči pripomočki in sicer: suho grozdje (rozini, civebi), fige, rožiči in druge take sladke tvarine, pa tudi njih kuga ali izvleček, potem umetna sladila kakor n. pr. saharin, dulcin itd. Prepovedan je nadalje glicerol, škrob, sladkor, premalo čist špirit, sol, potem sadni mošt, in sadno vino sploh, potem vse lake snovi, ki pripomorejo, da je vino bolj polnega okusa kakor n. pr. gumi in podobne tvarine, nadalje dišeče snovi, esence, umetne snovi za napravo mošta, razna barvila in kiselne.

Po § 7. se ne sme vino, ki je zboljšano s sladkorjem, prodajati kot naravno vino.

Po § 8. je pa prepovedano prodajati vsa ponarejena vina, kamor spadajo tudi tropinsko vino (petijot), potem krščeno vino, kateremu se je voda dodala, drožno vino, napravljeno iz vinskih drožij in vode s pomočjo drugih primesi ali ne, in vinske mešanice, ki se dela s primešanjem sadnega mošta in drugih vinu podobnih tekočin.

Vsa druga določila se tičejo naprave sladkega ali desertnega vina, potem petijota za domačo rabo, dodajanja sladkorja za zboljšanje vina in pa nadzorstva kleti. Ko bodo izšle izvršitvene navedbe k temu zakonu, hočemo o celi stvari več izpregovoriti.

Darovi.

Za „Slovensko sirotišče“: P. n. gg. N. N. 2 K, Ivan Leban 34 v, Karol Zidarič 10 v. veleč. g. Josip Ličan 10 K, dr. Andrej Pavlica 10 K, Ernest Vogrič 1 K. —

Bog stotero poplačaj!

S. K. S. Z.

Predavanje. — V torek je ob jako številni udeležbi predaval dr. Breclj v prostorih S. K. S. Z. o izobrazbi in o kršč. socialnem programu.

Prihodnje predavanje bo v sredo 23. t. m. ob 8h zvečer v istih prostorih. Predavanje bo o Simonu Gregorčiču. Vstop prost!

Prvo predavanje je pokazalo veliko zanimanje ljudstva za naša predavanja. Somišljeniki agitirajte!

Prihodnja odbora seja bo v sredo 23. t. m. ob 6h zvečer!

K „Slovenski krščansko-socialni zvezi“ v Gorici so sklenila in prijavila svoj pristop sledeča društva: 1.) Slovensko katoliško delavsko društvo v Gorici; 2.) Društvo „Skalnica“, slovenskih delavk; 3.) Delavsko izobraževalno društvo-Bovec; 4.) Slovensko katoliško izobra-

ževalno društvo Kobarid. — Prosimo še druga društva da kmalu priglase svoj pristop!

Novice.

Cesar je nevarno bolan. — Bolezen bi ne bila tako nevarna, ko ne bi, cesar bil že 77 let star. K cesarju ne sme nihče, razun najbližjih sorodnikov. V soboto je rekel na vprašanje, kako mu je: „Slabo, jako slabo!“ Cesarjevi sorodniki so vedno pripravljani na odhod na Dunaj, če se položaj poslabša. Cesar se je nevarno prehladil na vajah, posebno na celovškem kolodvoru je 1/4 ure stal na prepihu. Nekateri pravijo, da ima cesar pljučnico, drugi pa pravijo, da ne. Zdravniki so noč in dan pri njem. Iz dna srca želimo: Bog daj zdravje našemu ljubljensmu, osivelemu cesarju Francu Jožetu I.

Hohenlohe — gre? — Nekateri nemški listi poročajo iz Trsta, da namestnik tržaški namestnik princ Hohenlohe odstopi; na njegovo mesto pa pride predsednik Schwarz iz Ljubljane. Princ Hohenlohe in graški namestnik grof Clary sta baje kandidata za moravsko namestniško mesto. Če pride Clary na Moravsko, pride morda Hohenlohe v Gradec.

Poročili se je v soboto v Mirnu strojnik „Narodne Tiskarne“ g. Ludvik Spazapan z gospico Adelo Kobole. Vrlima novoporočencema želimo obilo sreče!

Vpraša se javno, komu so na Gradu pri Mirnu v nedeljo ob 150 letnici izbili 4 zobe, ker je preklinjal Boga in Mater božjo? Nekdo je zobe našel, pa bi jih rad vrnil!

Liberalni zadrugarji. Dolgo časa so liberalci nasprotovali zadrugištvu z vso silo. Sedaj pa so izprevideli, da jih zato že ničče več ne mara in so na stara leta tudi oni postali zadrugarji. V Ljubljani so ustanovili neko „Zvezo slovenskih zadrug v Ljubljani“. Zveze brez zadrug si ni mogoče misliti. To uvidevajo tudi sicer ne posebno brihni liberalci. Preleni so, da bi snovali nove zadruge in tudi zaupa jim nihče, zato pa pošiljajo sedaj po celem Slovenskem in tudi po Goriškem na zadruge pozive, naj pristopijo k liberalni zvezi v Ljubljani. Ta maneuver pa je silno neumen. Zadruge naj bi pustile svoje stare zveze ter prestopile k novi zvezi, o kateri prav nič ne vedo, kako bi delala. Ali menijo liberalci, da so zadruge tako neumne, da bi se dajale voditi od ljudi, ki so že pri drugih zvezah izgubili službo radi tega, ker niso znali gospodariti z denarjem. Doblili smo že več takih pozivov v roke. Priložene pristopnice romajo v koš namestu v Ljubljano. Svarimo še enkrat vse zadruge pred kakim pravnim korakom, ker ustroj te nove zveze ni tak, da bi mu mogel zapati resen zadrugištvnik. Pozor!

Proti liberalnemu učiteljstvu. V nedeljo se je vršil v Radovljici na Gorenjskem, kjer je pred kratkim zborovala „Zaveza“ liberalnega učiteljstva, shod kmetov, na katerem je govoril tudi kmet Polda proti liberalnemu učiteljstvu. Sprejela se je sledeča resolucija:

„Občni zbor Katoliškega slovenskega društva najodločneje obsoja namene in delovanje svobodne šole, obžaluje, da so ravno v Radovljici slovenski liberalni učitelji na občnem zboru jugoslovenske zveze sprejeli brezversko šolo v svoj program. Zbrani zborovalci odločno zahtevajo, da se naj otroci krščanskih starišev tudi vzgajajo in podučujejo v krščanskem duhu. Vsi krajni šolski sveti se pozivljajo, da nasprotujejo nastavljanju učiteljev, ki so člani liberalne zveze in zahtevajo le nameščenje krščanskih učiteljev.“

Tako je prav! Streti je treba liberalni terorizem! Podpirajmo krščanske učitelje!

— Soc. demokrat Ropas obsojen. — Filip Ropas, znani znani vodja socialistov, o katerem smo poročali, da je z dinamitom uničeval ribe, je pri razpravi pred tukajšnjim okrožnim sodiščem dobil 7 mesecev ječe. Lep voditelj!

— Wieser odpušča slovenske delavce. Kakor se nam poroča, je Wieser zopet odpustil nad 20 delavcev, med njimi le enega Nemca, vsi drugi so bili Slovenci. Na mesta teh prihajajo Nemci. Med odpuščenimi delavci je bil te dni odpuščen tudi edini sin neke vdove, ki je živil sebe in svojo mater. Sedaj je brez začulka. Pripravljen je stopiti v službo tudi za kočijaža. Mladenič je pa zmožen tudi za kako drugo službo. Dopršil je 2 gimn. razreda. Vešč je tih jezikov. Kdor bi ga rabil, naj se obrne na naše uredništvo.

— Vojaški novinci so danes prišli z drž. železnico v Gorico. Bilo jih je okrog 300. Godba jih je spremljala z kolodvoza v vojašnico.

— Škrlatica. — V pond. se je pojavil zopet en slučaj škrlatice. Mislili so, da je škrlatica že konec. Obolela pa je v zavodu baronice Spaun gojenka II. letnika učiteljstva. Zdravstvena oblast je odredila, da se je zapri dotični zavod in pa II. tečaj učiteljstva. — Sedaj je jako neverjetno, da bi se ljudske šole odprle v času, kakor je bilo naznanjeno.

— V povzdigo živinoreje na Goriškem. — V soboto so imele skupno sejo dopuščevalne komisije za goriški in sežanski okraj, pri kateri so se glede govedoreje raspravljala zelo važna vprašanja in razdelile na Predarelskem in v Švici nakupljeni biki-plemenjaki za srednji govedorejski okraj, to je za politična okraja goriški in sežanski, s slovenskimi občinami gradiščanskega okraja. Bikov je 37, so še mladi in jako lepi. Nastavljeni so v hlevu pri „Zlatem križu“ v Rabatišču.

— Vipavsko vino na Dunaju. — Neki vinski trgovec z Dunaja je pokupil pretekli teden nad 2500 hl vipavskih vin. Izborna vipavska kaplica je pač vega priporočila vredna in pridobiva vedno več priznanja.

— Istrski dež. zbor je sprejel v pondeljek zakonski načrt, s katerim se uravnavajo plače učiteljstvu.

— Osem ljudi je utonilo. — Kočevje in okolica je vsled zadnjega naliva preplavljena z vodo. Pri nekem mostu je voz, na katerem je bilo 14 oseb, zašel globoko v vodo ter se je rešilo le šest ljudi, drugi so našli smrt v valovih. Ponesrečenci so kostajnarji in so bili namenjeni na Dunaj, a so drago plačali lahkomišlenost, da so se podali čez most, ki je bil ves v vodi.

— Velikodušnost hrvaških delavcev v Ameriki. — Iz Javorjev pri Poljanah na Gorenjskem se je preselil zadolžen kmet v Ameriko, doma je pustil ženo in otročiče. Prišel je v Rock Springs se je ponesrečil v jami in umrl. Tovariši so zbrali 400 kron in jih poslali revni vdovi; ker so se pa upniki polastili tega denarja, so hrvaški delavci zložili še 1.554 kron ter jih vročili ameriški konzulu, ki je v Trstu. Konzul je sam osebno obiskal omenjeno osiroto družino ter v Škofji Loki pri sodišču naložil denar, ki bo prišel v prid revnim otročičem.

— Socialisti napadli škofa. — V selu Morciano v Italiji se je vršila cerkvena slovnost, ki se jo je udeležil tudi škof iz Rimini. Ko je cerkveni sprevod prišel na cerkvena vrata, je kakih 30 socialistov začelo divje vpiti. Duhovščina je komaj ubranila, da verniki razgrajadev niso nabili. Ko se je zvečer škof vračal domov v Rimini, so socialisti njegov voz napadli s koli in kamenjem. Škof k sreči ni bil ranjen. Ranjen je neki kanonik, voz poškodovan.

— Po 22 letih odkrit umor. — V zagrebški okolici so našli pred 22 leti mrtvega posestnika Baričevića. Ni dvoma, da je bil umorjen. Dne 15. t. m. sta pa stala pred zagrebškim sodiščem obdolžena umora rajnikova vdova in rajnikov nečak, ki je imel z rajnikovo vdovo razmerje. Sodišče ju je obsodilo vsakega v dvanajsetletno ječo.

— Koliko nese umna svinjereja! — V Mirni peči na Dolenjskem je prodal posestnik Josip Košak 14 doma zrenjenih prašičev za 1500 krou. Naj bi ta krasen vzgled vzpodbujal naše posestnike k umni svinjereji, ki more v resnici nesti lep dobiček.

— Velika železniška nesreča se je zgodila pri Badimpešti. Skupaj sta trčila z vso silo en tovorni in en brzovlak. Mrtvih je več oseb.

— 1653 grozdov na eni trti. — Pred 7 leti je vsadii neki vinograd pri Sv. Antonu v Slovenskih Goricah vkošenineno rozko York Madeira za hišo poleg plota. V tem kratkem času jo je razpeljal po plotu 30 korakov na dolgo. Letos so šteli grozde in jih našli 1653. York-Madeira ali drobna izabela se ubrani trtne uši in tudi peronospora ji ne škoduje veliko. Vino je črno in dobrega okusa. Veliko bolje nego izabela, katera se trtne uši ne ubrani.

— Listnica uredništva. — Lokovec: Potrpljenje! Vse pride! Kobarid: Od-

govor na „Primorca“ pride prihodnjič! Družnica: Nekaj prihodnjič! Vse dopisnike prosimo potrpljenja, ker vedno manjka prostora!

Iz goriške okolice.

g Shod „Kmečke zveze“ bo v nedeljo popoldne po blagoslovu v Kojškem v prostorih g. Marinič.

g Shod na Trnovem. — 13. oktobra se je sklical na Trnovem javen shod; prišlo je okoli 50 trnovskih gozdarjev. Shod otvori lokvarski župnik z besede: Zbrali smo se, da se pogovorimo glede naših gospodarskih reči. Vse drugo pustimo za danes; pred očmi imejmo le to, kako hi si mogli pomagati v gospodarskem oziru — kako bi podprli in vtrdili naš dom? Ta shod imej torej namen, da naredimo en korak bližji naši gospodarski koristi, naši skupni organizaciji: namenili smo se poslati na Dunaj resolucijo ali nekako odločno prošnjo, da se nam pomaga od strani c. k. gozda. „Prosite — in boste prejeli...“ trkajte — in odpre se vam...“ S tem načelom začnimo tudi mi delati na to, da si zboljšamo svoj gospodarski položaj: prosili bomo najprej in trkali tam, kjer je upanje, da se nam odpre in da kaj dosežemo — naravnost na cesarskem Dunaju. Naš g. poslanec Fon bo pa tako dober, da ponese našo prošnjo v tisto palačo, ki se imenuje c. k. poljedelsko ministerstvo...

Na to se je prebrala in razložila resolucija; moške so pazno poslušali, marsikaj opomnili in razumno dodali, na kar je predsednik kurat Kodrič zaključil shod. Kaj se je sklenilo in podpisalo ter odposlalo na visoko ministerstvo — pove prihodnost...

g Shod „Kmečke zveze“ za goriško okolico. — V nedeljo popoldne se je vršil na Vogerskem shod „Kmečke zveze“. Shod je vodil g. župan Lutman kot načelnik „K. Z“. Govoril je najprvo dr. Breclj o kmečkih zahtevah in urednik Kremžar o nalogah „Kmečke zveze“. Po shodu se je lepo število kmečkih mož vpisalo v „Kmečko zvezo“. Na shodu je bilo nad 100 mož.

Iz ajdovskega okraja.

a Jesenske nesreče pod Čavnom. — Zdi se, da si je nesreča uzela na piko noge Podčavencev. Kvaterno nedeljo se je peljal iz Rihemberka domov Drejcov Jože iz Lozarjev. Mož se je nagnil na kolo, ki mu je zarezalo stegno noter do kosti. — V sredo 9. t. m. je pripeljal Grejc iz Kamenj drva v Potoče. Pri razkladanju mu pade hlod na nogo in mu je prelomi v piščali. — Isti dan je padel pri Putrelih raz voza stari Rustja iz Lokavca tako nesrečno, da si je zdobil kost v stegnu. Vsi trije se zdravijo pri nsmiljenih bratih v Gorici. — V Vrtovinu so v soboto pokopali Lisjakovega Toneta, ki se je pri vožnji sena pomečkal pred par tedni spodnji život in ranil hrbenico. — V Lokavcu nadomestujejo bolnega g. vikarja patri kapucini iz sv. Križa Dobremu gospodu želimo popolno ozdravljenje.

a Buzna ženska. — Na postaji v Batujah se je hotela minuli pondeljek neka na pol blazna ženska vreči pod vlak. Komaj se je posrečilo njenemu možu in nekemu drugemu, jo zadržati. Prišla je pred kratkem iz Aleksandrije.

a Občnske volitve v Vel. Zabjahl so se vršile dne 10. t. m. Kakor povsod, stali ste si tudi tu nasproti dve stranki: stranka zagriženih naprednjakov in druga naša, sestavljena iz razsodnih mož ki ni gledala na politično nasprotstvo posameznika. Kljub vsej agitaciji in celo mesečnimi pripravami, propadli so liberalci skoro na vsej črti, kajti v vseh treh razredih nimajo moza izvoljenega brez pomoči naših volivcev. Od naše strani bila je sestavljena nekaka kompromisna lista, nasprotna pa je volila može in svoje srede preziraje popolnoma naše može. Največje upanje do zmage so imeli v prvem razredu, a smolo so imeli tem hujšo, ker kandidat brez male izjeme še imen na listkih čitati niso znali, torej ni čudo, da so vzeli št. 9 za večjo kot je 10. In tako torej ostaja še vedno resničen pregovor, da kdor drugim jamo kopje sam vanjo pade. — Vsled nepričakovane iznenadenja vpriporili so zvečer huronsko mašjo godbo ter z izzivanjem pred župniščem in šolo, ker sta tudi gg. župnik in učitelj volila, ne da bi vprašala kapelnika dotične godbe. Godbene instrumente so jim drage volje shranili

sinovi cerkvenega ključarja (a drugi govore hudomušno, da so jim jih meni nič tebi nič pobrali). Ker so jih ravno v isti hiši kapelnika Durnika že enkrat shranili, da se orodju ni prigodilo še kaj hujšega, menimo, da bodo tudi sedaj skrbeli za njegovo in tovarišev orodja. — Med demonstranti opazili smo možake, ki jih iz čustviljenja nočemo imenovati, ker za moža je že to huda kazen, da se mora svojega čina sramovati.

Iz kanalskega okraja.

kl Za pogorelec v Bodrežu je došlo potom kn. nadškof. ordinarijata iz Podgore 11 K.

kl Iz Lokovec. — Kaj novega v Lokovcu? Neki skriti liberalci nam je neko nedeljo v gostilni g. J. tako po liberalno pridigal, da smo se vsi tresli. pa ne od strahu; ampak od smeha. Hvalil je na vse pretege Štreklja, češ da napreduje. Odgovor: Se vidi, da napreduje, kc še vrat ni znal na Danaju pravih odpreti. Od nas je „P. L.“ prinesel že več dopisov. Nad temi dopisi se nekdo zelo jezil. Ker se nihče ne boji njegove jeze, je dotičnik začel hoditi po hišah in trgati „P. L.“ Žalostna tolažba!

Iz tolminskega okraja.

t Smrtna kosa. — V Tolminu je dne 4. t. m. umrl g. Avgust Berlot, sodni oficijal v 52. letu svoje dobe. Zapustil je soprogo in pa 3 nedorasle otroke. Lep pogreb, je dokazal, kako spoštovanje je užival pokojnik v Tolminu in okolici. Preostalim naše iskreno sožalje.

t Za pogorelec na Ponikvah so darovali: Dr. Ant. Gregorčič, drž. poslanec itd. 100 K; župnija Roče 20 K; Valentin Batič, kurat na Livku 10 K; Fr. Marinič, župnik Kojško 10 K; Župnija St. Viškgora 24-24 K. „Krojaška zadruga“ v Gorici je darovala 10 odev (kocov). — Vsem darnavcem najsrčneja zahvala v željo in prošnjo, naj bi bilo obilno dobrosrčnih človekoljubnih posnemalcev! — Na Pečinah, dne 19. oktobra 1907.

Pomožni odbor.

t Za pogorelec na Ponikvah so doše potom kn. nadškof. ordinarijata še naslednji darovi: St. Andrež 14 K; Cerčno 25-63 K; Cranglio 450 K; Daskle 10-82 K; g. vikar Mžan 5 K; Farra 6 K; Fojana 6 K; Gabrovnica 10 K; Gorica 32-80 K; Gradiška 5-50 K; Grgar 15 K; Komen 11-11 K; Lipa 5 K; Lokve 6-30 K; St. Lovrenc 4-94 K; St. Martin 10 K; St. Maver 20-80 K; Madana 10 K; Pevma 16 K; Plave 9-23 K; Pliskovica 7 K; Poogora 11 K; Podabotin 10-10 K; Ravnica 4 K; Renče 15-72 K; Rihenberg 20 K; Roman 7 K; Segrado 5 K; Dolkan 32 K; Strazoldo 6 K; Šebreljo 20 K; Škrbina 6 K; Šmarj 10 K; g. župnik Kranjec 10 K; Stanjel 6-39 K; Štje. 12 K; Velikidol 8 K; Vipolže 12 K; Vogesko 6-28 K; Vojšćica 12 K.

Iz cerkljanskega okraja.

„Kmečka zveza“

za sodni okraj Cerčno, je odposlala sledečo prošnjo:

Visoka c. k. vlada!

Cerkljanski okraj je letos vsled raznih elementarnih nezgod, hudo prizadet. Zimski mraz, pozneje pa suša in toča je uzrok, da so letos poljski zlasti krmaki pridelki, do skrajnosti pišli.

Naj navedemo le nekoliko uradno konstatiranih podatkov iz cerkljanskega okraja o škodi, ki je povzročena po elementarnih nezgodah. Zimski mraz je v Cerklj. Vrhu popolnoma uničil 44 hektarov 71 arov 65² ozimske setve; v Otalež-Vrh pa 53 hekt. 77 arov 16².

Toča pa je vničila dne 20. julija t. l.: V občini Otalež 91 hekt. 49 arov 55² pridelkov; škode 3/4. V občini Rška-Ravn 22 h-kt. 26 arov 90² pridelkov; škode 3/4. V občini Orehek 3 hekt. 5 arov 64² pridelkov; škode 1/2.

Dne 7. avgusta t. l. pa je zopet toča vničila: V občini Planina 9 hekt. 32 arov 35² pridelkov; škode 1/4. V občini Cerčno-Vrh 32 hekt. 23 arov 18² pridelkov; škode 3/4. V Otalež-Vrh 10² 37. arov 32² pridelkov; škode 3/4. V občini Bakovo 10 hekt. pridelkov; škod. 3/4.

Iz teh podatkov je razvidno, da je škoda velika. Tem nezgodam pa je pridružila še suša, ki je skoraj do polovice uničila živinsko krmo in zlasti seno. —

Da je vsled toče pomankanje živinske krme in vsled suše pomanjka sena, to je najhujši udarec za kmete cerkljanskega okraja, kateri so omejeni edino le na živinorejo.

Res je sicer, da je v splošno od pomoč temu, zapričel visoki deželni odbor akcijo, za skupno nabavo sena po znižani ceni, a oddaljenost našega okraja od železnice je prevelika, da bi zamogel naš žetako zadolženi kmet utrpeti poleg kupne cene, še razne velike prevažalne stroške, ki bi bili spojeni s tem nakupom vsled oddaljenosti.

Dasi je naš okraj po svoji legi popolnoma primeren za živinorejo in so dani vsi pogoji za to, vendar naš kmet s skrbo gleda v bodočnost, kajti po travnikih in senošetih se pojavlja nerodovitnost, ker so redilne snovi izčrpane; če pa poleg tega nastane še tako občutljiva suša, kakor letos, — potem je kmetu resna skrb za obstanek.

Da se torej živinoreja v cerkljanskem okraju povzdigne in tako zagotovi obstanek tukajšnjim kmetom, je pred vsem nujno potrebno izboljšati travnike in senošeti potom umetnih gnojil.

Zadostnih umetnih gnojil si pa naš prezadolženi kmetovalec ne more omisliti v nadomestilo izčrpani zemlji, zlasti pa ne v tako slabi letini, kakor je v tekočem letu.

Upošteva je to okolnost, si podpisana „Kmetška zveza“ za sodni okraj Cerklje, dovoljuje prositi visoko c. k. vlado, naj blagovoli pomagati kmetovalcem v Cerklji, sod. okraju s tem, da jim proskubi po kolikor mogoče nizki ceni umetnih gnojil in preskrbi zato prosto vožnjo po železnicah, da se tako izboljšajo travniki senošetih in s tem povzdigne živinoreja, katera je kmetu v našem okraju edina rešitev.

„Kmetška zveza“, za sodni okraj Cerklje. V Cerkljem, dne 6. okt. 1907.

Za odbor:

Gabrijel Bervk l. r., Franc Tavčar l. r., tajnik, predsednik.

c Cerklje. — K. s. izobraž. dr. je preteklo nedeljo priredilo 2. javno predavanje. Predavatelj dr. Knava o socializmu. Ljudstva je bilo še več, nego prikrat, dokaz, da je izobrazbe željno. Vlada je poslala komisarja, ki je — govorniku čestital. — Dne 27. t. m. bo g. dekan zopet predaval: o agrarnem programu grofa Tolstojca s posebnim ozirom na avstrijske razmere. — Nemški tečaj, ki ga otvorimo v imenu našega društva prih. nedeljo, bo skrbel za pouk draštvnikov v nemščini vsako nedeljo in četrtek od 8—9. zvečer v dvorani. Knjige se dobe pri G. Bervku. Vodja tečajja, kaplan Kos. — Abstinencijska gibanja. — Stara navada — železna srnjca! Tako je bilo, je in bode! Zato pa hočemo mladino ebvarovati te zle navade! Nekateri naših starejših abstinencov — padajo in prvi, ki škodoželjno nanje s prstom kažejo ter na celo gibanje naše kamenje lučajo, so naši liberalci! Mi pa pravimo: Vstanite in ponovno poskusite naprej po — začrtani poti! Vseh abstinencov nas je 169. Najhujši nasprotniki našega gibanja pa niso močje in mladeniči, nego gotove samice, ki jim je mož izbegnil neznanokam, pa so se v obupu poročile s šnopsom. Bog pomagaj!

c Liberalna surovost. — Pod tem naslovom prinesel je predzadnji „Primorski List“ notico, kako sta dva pijana liberalca na tla pobila s kamenjem nekoga žandarja. V „Soči“ z dne 12. oktobra t. l. pa poskuša neki liberallec oprati ta madež in vmešavati v zadevo tudi druge ljudi. To se mu gotovo ne bode posrečilo, ker jo njegov dopis popolnoma zlagan. — Podpisani bili smo tistega večera v sobi „Slov. kat. izobraževalnega društva“. — Začuli smo pred „Gospodarskim domom“ kričanje in ropotanje na kar smo odprli okno da bi videli kaj se godi zunaj. Videli smo zunaj dva pijanca, katera smo hitro spoznali, ki sta razgrajala in upila na cesti, vmes pa metala kamnje na vse strani. Nismo se upali iti domov, zato smo glavna vrata od znotraj zaprili, in čakali da odideta. Čakali smo popolnoma tiho kakih 10 minut. V tem pa nas zgljedata na okno. Začela sta nas obdelovati z raznimi nesramnimi izrazi, vendar jima tudi sedaj še nismo dali odgovora. Ko pa sta začela lomiti ograjo pri „Gospodarskem domu“ smo se oglasili, hoteč jih odpoditi. — Za vse to, imamo na razpolago še več prič, ki so opazovale. Lažnjivi dopisnik v „Soči“ pa pravi, da smo jih mi izživili in razdražili. Vprašamo lažnjivega Kljukca kedo

pa jih je pred šolo razdražil, kjer sta enako kričala in vpila; kedo jih je razdražil pred Koruzovo hišo ali pred Jezovo gostilno? Pred vsemi imenovanimi poslopji, ki so do 150 metrov od „Gospodarskega doma“ je še drugi dan ležalo po cesti debelo kamenje in polena. In kedo jih je konečno razdražil pred Jurmanovo gostilno, kjer sta tudi kričala, kjer pa se gotovo ne nahaja nobeden „klerikalec“.

Dokazali bomo tudi na drugem mestu resnico in si poiskali zadoščenja za izzivanje. Dopisnik „Soče“ pa je nesramen lažnik; če mu je resnica sveta, naj se podpiše!

Cerklje, dne 13. oktobra 1907.

Filip Bervk, Metod Sedej, Peter Obid, Janez Gantar.

c Iz Novakov. — Občinske volitve so blizu, zato blagovoli „Primorski List“ kaj o tej stvari reči. V zadnji številki je bilo rečeno, da hodi k nam neki trgovec kupovat les, da tako agitira. Veste, ta človek nam je bolj znan ko slab denar. Le čudno se nam zdi, kako da je ta mož za svojo agitacijo odbral ravno Novake. Saj bi lahko že iz prejšnjih časov vedel in iz svoje skušnje, da take vrste ljudje pri nas slabo opravijo. Jože izpod Jelenka, le doma ostani drugič! Naš domači „liberalec“ golenski kovač bo imel radi volitve toliko dela, da se ma homo smejal, kakor godbi na „dudelsak“. — „Zamorček“ je kar brezplačno začel prihajati na naslov Ivana Zaničana v Novakih. Pravijo, da sta mu ga naročila Jože izpod Jelenka in „krokodil“ v Cerkljem. Ker pa „Primorec“ pri nas še ni naredil ni enega liberalca, se je moral vrniti z dolgim nosom nazaj. — Letina letos ni bila slaba. Sena in slame je manj ko druga. Tem več pa je drugih pridelkov; posebno pa smo pridelali krompirja. Tudi hrušk in jabolk je dosti, le škoda da se bode te vrste pridelka preveč porabilo za žganje.

c Šebreljske novice. — Za ušeska primite g. urednik, tistega, ki je v 41. št. „Pr. Lista“ natisnil, da ima tuk. posojilnica 12 tisoč kron prometa, mesto 120 tisoč K. — Občina je napravila sedaj svoje matrike po ahcednem redu, ker je samo na ta način mogoče dognati koliko k nam pristojnih ljudi stanuje po drugih občinah. Tiskovine za to delo je nam napravila „Nar. tiskarna“ v Gorici. Gotovo je naša občina prva, ki se je upata tako delo dovršiti. — Trinštirideset prošelj za sprejem naših ljudi v druge občine je vložilo tuk. županstvo takoj, ko je tajnik g. Rejec dokončal obč. matrike. Ako pomislimo, da je vsaka prošnja za celo družino, bode nad 250 naših ljudi drugam pristojnih; več kot toliko prošelj bomo še vložili, ko poizvemo za stanovališče nekaterih, ki so že pred več leti zapustili našo občino. Gotovo bode imela občina mnogo manj bolniških stroškov. — Nove svečnike smo videli v nedeljo pred altarjem Matere Božje, ves altar je s tem nekako prenovljen; kakor smo čuli je svečnike kupila ena sama ženska; Bog ji daj obilo posnemovalcev, da bi darovali cerkvi tudi drugih potrebnih stvari, katerih ne more cerkev kupiti, ker je ubožna.

c Razstava goveje živine. — Iz Cerklje se nam poroča, da je med tamšnjimi živinorejci veliko zanimanje za razstavo goveje živine, ki so vrši dne 31. t. m. K razstavi prijavi se je v cerkljanskem županstvu 59 posestnikov z 84 glavami goveje živine in sicer: 25 bikov 26 krav in 33 junic.

Iz kobariškega okraja.

kd iz Drežnice. — Preteklo nedeljo, dne 6. t. m., so priredili fantje lepo veselico v „Magozdu“ pri Drežnici. Če ravno nekoliko bojazljivo, tega jim za prvič nihče ne zameri, so v splošno zadovoljnost igrali igri „Sveti večer“ in „Kmet in fotograf“. Posebno „Kmet in fotograf“ je povzročila mnogo priročne smehe. Naravno je posebno kmet nastopal. Z navdušenim ploskanjem so gledalci izrazili splošno zadovoljnost. A meni ta igra nič kaj ne ugaja, ker vendar nekoliko preveč zasramuje kmeta. Nikakor ni naš kmet tako zarobljen, kakor ga predstavlja ta igra; če je bil kdaj danes ni več. — A bodi dovolj tega! Še večjega pomena pa je petje, ki je pretresovalo srca poslušalcev. O kako so donele narodne pesmi posebno: „Haj Slovenci“ in „Triglav moj dom“. Nato je sledila mala fantovska zabava.

Torej tudi tukaj pod orjakom sivim

Krojaška zadruga

P. n.

Dovoljujem si naznaniti, da smo bili prisiljeni zelo povečati svojo bogato zalogo modnega blaga, vsled velikega poprašenja po blagu v preteklem letu, in vsled že letos izredno visokega prometa. V ta namen smo prevzeli obširne prostore nasproti naši prodajalnici v Gosposkih ulicah šte. 6.

Vsled povečanja in primerne preuredbe prodajalniških prostorov nam je sedaj mogoče, omisliti si posebno veliko zalogo blaga, tako da bo letos izbera mnogo večja in bogatejša ko druga leta. Poleg tega pa se pridružuje še praktična korist, da se vsled velike prodaje cene čudovito znižajo.

Vabim torej najspoštlivejše naše p. n. odjemalce, da si ogledajo naše modno in drugo blago, ki je pravkar došlo od raznih strani

Letošnja sezona prinaša v vsakem oziru in v vseh področjih mode raznolike in krasne novosti.

Zbirke vzorcev so vedno na razpolago in pripravljen sem jih zastoj in franko razposlati kamorkoli.

Ker se pri nas blago razpošilja po najmodernejšem načinu razpošiljanja, zato nam ta okolnost omogoča, celo največja naročila, izvršiti najhitreje in z obratno pošto.

Naš sloves glede na okus in izbero je pač nedosegljiv in popolnoma smo prepričani, da naš nemore prekositi nobena trgovina naše stroke.

Predvsem povdarjajoč solidnost naše tvrdke ter zagotavljajoč najcenejšo postrežbo, prosim, da si ogledate našo zalogo, da se vsak sam lahko prepriča o resničnosti naših besed.

Teodor Hribar.

Krnom se dobe mladeniči, ki si upajo nastopiti, kot izvežbani igralci in navdušeni pevci. So pa tudi taki, ki se temu posmehujejo in se jim zdi to velika neumnost. A naj vedo, da mora človek delati, a se včasih tudi razvedriti, da dobi duh novih moči.

Vsa čast vrlim mladeničem, ki ste nastopili prvič tako lepo. Hvala za vaš trud, za vašo požrtvovalnost in vstrajnost. Skrbite da ne bode to prva in zadnja zabava. Na zdar!

kd Kobarško županstvo je kupilo veliko hišo s hlevom in vrtom, da priredi vse skup za vojašnico. No, nemoremo trditi, da bi bila kaj nujna ta zadeva. Opaža se vendar neka vnema pri tem, katere drugod pogrešamo. N. pr. kaj je s Šjakom? Državna in deželna podpora je zagotovljena in — naj brže tudi zapade, ker kobarško županstvo kaže premalo brižnost. Osušenje močvirja počiva, kakor tudi čakamo zastoj na kanalizacijo trga. Po mnenju ljudstva so to mnogo važnejše stvari, kakor pa vojašnica in dolžnost občinskih očetov bi bila pred vsem za to skrbeti.

kd Srbski voli? — Govori se, da prihajajo „srbski“ voli tudi v kobarški okolici na avstrijska tla. Škoda imajo naši živinorejci in ne bodo molčali, če bo tudi koga potem zaarbalo.

kd Tudi o neki „nemški“ pripravljalnici za srednje šole se govori, da jo prelože v Kobarid. Eno videli, kje bo.

kd Zelo priljubljeni gospod zdravnik dr. Franek zapusti naš kraj in pojde v Istro. Škoda! Celo tolminsko glavarstvo bo imelo potem samo enega zdravnika. Bog nam daj zdravje!

kd Zakon za povzdigo živinoreje se je začel izvrševati, pa gre po nekaterih občinah prav trdo. Ljudje ne razumejo še povsod tega. Potrebni so poduka. Potovalni učitelj je sicer v Tolminu nastavljen, pa „ne potuje“. Sedaj bi bila pač dolžnost njegova, pojasnjevati po občinah ta zakon in razlagati ljudem njegove dobre namene. Pričakujemo, da se to tudi zgodi. Če ne, bomo siljeni, vprašati, čemu je ta gospod?

kd Kupčija z jabolki je letos zelo živahna; cene pa niso visoke. Spravlja se ta sad v nemške kraje za mošt.

kd Mnogo živine je naprodaj, a kupcev ni.

Iz bovškega okraja.

b Iz Spodnjega Loga. — Pristransko postopanje se je očitno razodelo od strani g. c. kr. cestnega nadzornika v Bovcu, da je pregovoril nekega c. kr. notarja v Logu, ki je drugače še čvrst in telesno krepek in bi lahko opravljal cesarsko službo na državni cesti še pol stoletja, da je prisiljen zaprosil za pokojnino, ko mu je isti g. cestni nadzornik sveto obljubil visoko pokojnino jedno krono na dan. Obljubil mu je namreč, da mu bode gotovo omenjeni znesek izposloval. Sedaj pa je pustil na cedilu moža, ki je po njegovem prtzadevanju umirčviljen in vleče po milosti le 60 vinarjev, rečem šestdeset vinarjev na dan. Govori se tudi okrog, da je svojim pristranskim in osebnim postopanjem nameraval g. cestni nadzornik le pripomoči, da je dobil službo c. kr. cestarja v Logu neki mož iz sorodstva, ki je mlajših let. S tem poročamo javnosti, kaj se godi na Bovškem in kaj se drznejo nižji c. k. uslužbenci. Našim poslancem pa vrlo priporočamo, da potrebuo vkrenejo, da se kaj takega v drugo na Bovškem ne več godi.

Iz komenskega okraja.

km Iz Sel. — Tukajšnjim županom je izvoljen g. France Pahor iz Korit h. št. 47. — Lansko leto je obhajal redko slavnost zlato poroko, letos pa so ga soobčani počastili z županskim stolom. — Pa saj je tudi vreden, ker daje kot spreten trgovec in pošten krčmar vsem najlepši vzgled krščanskega življenja. — Bog poživi vrlega župana in odločnega katoličana! — Tu je umrla pred kratkim najstarejša žena, ki je imela čez 80 let. — Bila je verna slika potrpežljivega Joba, ker je čez 30 let bolehal, zadnja leta pa ni šla niti iz postelje. Trpela je grozne muke, ker si ji je naredila na kolenu velika bula, o kateri ni pa nikomur niti črhnila. — Svoje trpljenje je skrbno skrivala in Bogu darovala. — Kaj vse premore krščanska potrpežljivost!

km Iz Brestovice. — (Neverjetno). Da se more kaj takega pri nas zgoditi bi nihče ne veroval, ako ne bi videl z lastnimi očmi. — Pred kratkim je neki zagrižen socialni demokrat vrgel kamen v edino revno znamenje pred našo vasjo — v križ na drevesu — ter ga poškodoval. In potem porečejo še, da jim je „vera privatna stvar!“ Hinavci! — Dne 21. okt. pričakujejo v Brestovici in Selah vladnega zemljemera, za vodnjake in napajališča. Čas, da se tudi vlada zgane in nam priskoči na pomoč. — Pa če se kaj zgodi, naj ne misli svet, da nam je to napravil „zgubljeni“ poslanec Štrekelj! Letošnja suša nam je pobrala mnogo denarja in časa, ker smo morali voziti vodo za ljudi in živino iz St. Ivana, tako, da bi si lahko s tem napravili primerno napajališče in znaten vodnjak!

Iz Irziškega okraja.

ti Medjivas pri Št. Ivanu. — (Šola.) V torek je prišla k nam ogledna komisija sestojeca iz okr glavarja iz Gradišča grof Pozzi, baron Locatelli, šolski nadzornik g. Finžgar, domači gosp. učitelj, z gosp. županom in udi krajnega šolskega sveta v svrhu, da bi izbrali primeren prostor za šolo. Ta toli vroča želja, upamo, da se nam kmalu uresniči. Potožili smo se tudi g. okraj. glavarju radi slabih cest, pomanjkanja pašnikov in voda. Prijazni gospod nam je obljubil, da nam pojde v vsem na roko! Upamo, da se besede spremene tudi v dejanja.

S Irzaškega ozemlja.

ta Ustanovni občni zbor bode imelo „Slovensko krščansko-socialno izobraževalno društvo“ pri Sv. Ivanu pri Trstu v nedeljo dne 20. t. m. ob 6. uri popoldne v prostorih „Konsumnega društva“ pri cerkvi. Vspored: Nagovor ustanovnika, čitanje pravil, vpisovanje udov, volitve odbora in morebitni predlogi. — Krščanski mladeniči in moške vdeležite se v mnogobrojnem številu! To prekoristno društvo je prvo v Irzaški okolici.

ta Ustanovljajoče se „Slovensko krščansko-socialno in izobraževalno društvo“ pri Sv. Ivanu pri Trstu je imelo vže v začetku žalost, namreč poslavljaj se je tovariš Pepi (Josip) Škilan, najboljša podpora tega društva, v težki vojaški stan. V nedeljo dne 13. t. m. mu je priredilo orenjeno društvo slavnostni večer. Udeležili se so skoraj vsi udje brez naraščaja. Na omenjenem večeru so govorili voditelj g. kaplan A. Čok, tovariši Križman in Mislaj ter veleč. gosp. Škerl. Vsi so mu izrekli žalost, ki je zadela ustanovljajoče se društvo in ga tolažili pred težkim vojaškim stanom kjer je potrebna ubogljivost in poštenost. „A upanje imam“ pravi gospod kaplan „da se vrneš takšen kot greš“. Brez smeha tudi ni bilo. Upozorila sta tovariše Škilan in Križman burko „Kmet in fotograf“ in nekoliko humorističnih prizorov, ki so nam dali obilo smeha. Ob priliki je nabral g. Škerl za podružnico „Sv. Cirila in Metoda“ pri Sv. Ivanu znesek 438 K. Proti koncu so se še nekateri zahvalili posebno g. Škilan za darove in g. Kocijančič predsednik „Konsumnega društva“ za obilo vdeležbo ter se končno razšli s pesmijo „Hej Slovani“.

ta Katoliški pokret v Trstu. V Trstu se snuje „Kat. tiskovno društvo“, ki bo vzdrževalo tiskarno in list. Z velikim veseljem pozdravljamo ta korak naših Irzaških somišljenikov ter jim želimo obilo uspeha v delu, ki bo stalo mnogo truda in žreva!

Gospodarske vesti.

g Vinska letina v Brdih. — Iz Vedrijana nam pišejo: Izredno bogata je letošnja trgatve v naši ne sicer veliki občini. Vsi se z nepopisnim veseljem izražajo, da take trgatve ne pomnijo že celih 50 let. Vina je v izobilju.

Vsem primanjkuje posode, tako da je večina vinarjev prisiljena pustiti mnogo kvintalov grozdja na trlah, dokler si ne preskrbe potrebnih posod, ki si jih naročajo iz vseh mogočih krajev.

Minuli deževni teden je bil pravi blagoslov za grozdje, jagode so se napolnile ter osladile.

Naša občina je glede kakovosti vina znana daleč po širnem svetu, to

pričajo razni kupci, doslej došli od vseh strani, ki so izvozili skoro vse vino, ki so jo tudi primerno plačali. Upamo, da nas tudi letos obiščejo ne le stalni odjemalci, ampak tudi drugi.

Cena našega izbornega vina ne bode visoka. Določila se je na sestanku vseh briskih gg. županov na 36—40 K. Ta cena je jako primerna, če pomislimo, da je bila lanska izredno visoka.

Vsega vina ima letos Vedrijan nad 3000 hl. Vabimo Vas toraj, gg. kupci prihitite v našo občino, kjer najdete obilo dobrega zlatega „brica“, ki razveseljuje človeško srce in dušo.

g Izvoz na Laško. — Avstrijski izvoz na Laško se od leta do leta množi; l. 1901 se je na Laško poslalo blaga za 178 milijonov lir, l. 1906 za 200 milijonov. Zelo ponehalo je izvažanje konj, in to vsled zgradb mnogih elektrarn. Po mestih se ne potrebuje več toliko voznih konj. Pomnožilo se je posebno izvažanje lesa in papirja.

Iz Laške je Avstrija l. 1906 dobila blaga za 141 milijonov lir, in sicer za 3 milijone manj, kot leta 1905. Ko bi se zvezala Dalmacija z Avstrijo po železnici in ko bi se v Dalmaciji povzdignilo pridelovanje južnega sadja in sočivja, bi namesto Laške lahko ta dežela oskrbovala sadni in vrtnarski trg večjih mest.

g Dunajski trg. — Na Dunaju se plačuje na živinskem trgu za kilogram žive teže: ogrski rejeni voli po 55 do 101 vinar kilogram; gališki rejeni voli po 64 do 90 vin. kg; nemški voli po 62 do 101 vinar kg.; navadni ogrski voli in krave po 43 do 64 vin. kg.; navadni gališki voli in krave po 60 do 68 vin. kg.; rejene krave po 56 do 68 vin. kg. — Suha živina Beilvieh) po 42 do 63 v. V primeri s prejšnjim tednom so se zboljšale cene pri rejelih volih povprečno za 1 vinar, tudi 2 navadni voli so se za 2 vinarja pceenili.

g Prinašanje tropin iz Italije. — Slovenski kraji ob italijanski meji prinašajo tropine na Kobarško v Robič, Kred, Breginj in Sedlo. Iz tropin kuhajo žganje ter delajo škodo našim kmetom in trgovcem, ker domačega žganja ne morejo izpečati. Naj bi državni poslanci delali na to, da se prepove izvažanje tropin iz italijanskega kraljestva.

Loterijske številke.

12. oktobra.

Trst	17	13	18	30	37
Linc	17	1	11	10	12

Radi odpotovanja

se proda hišna oprava v dobrem stanu po jako nizki ceni. Istočasno se odda

V najem

lepo stanovanje na vrtu hiše Strassoldo l. nadstropje, Gorica, trg starega sv. Antona št. 2. Več se izve istotam.

Krojaški mojster v Gorici sprejme takoj eno

deklico

za moško delo.

Stanovati mora v Gorici in biti od dobrih in poštenih starišev. Deklica, ki bi želela vstopiti, naj se oglasi v Semeniški ulici 16 II. nadstropje.

Išče se

ženska

srednje starosti najraje vdova brez otrok k majhni družini, ki zna kuhati in opravljati domača dela.

Plača po dogovoru. Kje, pove upravništvo „Gorice“ in „Primorskega Lista“.

Razglas.

Pri župni cerkvi v Kanalu je izpraznjena služba organista in pevskega zbora. Plača je ta-le:

Organist vdobi kron 520 in sicer od cerkve kron 270 od občine kron 250.

Pevski zbor vdobi kron 120 in sicer od cerkve kron 70 od občine kron 50.

Vrhutega dabi organist se kron 100—150 stranskega zaslužka od cerkve.

Kedor bi reflektiral na te službe naj se oglasi tekom 1. meseca v župnem uradu v Kanalu.

V Kanalu, 15. vinotoka 1907.

Cerkveno oskrbnništvo v Kanalu.

Sodi

v najboljšem stanu od 2 do 30 hl so na prodaj v Gorici v ulici Cipressi št. 8.

COTIČ PETER

čevljarški mojster

GORICA — Raštelj št. 32 — GORICA

Naznanjam svojim odjemalcem in p. n. občinstvu, da otvorim v tem mesecu svojo

podružnico v Gosposki ulici št. 1 nasproti „Montu“.

V tej podružnici bodem posloval osebno. Naročila iz mesta in dežele se bodo izvrševala z vso natančnostjo kakor dosedaj.

Za mnogobrojna naročila se toplo priporoča udani

Peter Cotič.